

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 03 9 5 4 - 0 / 2021	
Érkezett: 2021 OKT 26.	
Példány: /	Kezelőiroda:
Melléklet: 6 db	<i>clm</i>

Tisztelt

Alkotmánybíróság
részére

*alkotmányjogi
panasza*

indítványozónak

képviseli:

DR. BALÁZS GÁBOR

A Kúria Pfv.IV.20.795/2020/4. számú
ítéletével szemben

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] a továbbiakban: Indítványozó) - kívüljegyzett és csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján - az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján, a 30. § (1) bekezdésében előírt törvényi határidőn belül az alábbi az alábbi

alkotmányjogi panasszal

élek a Kúria Pfv.IV.20.795/2020/4. számú, felülvizsgálati ügyben hozott ítéletével szemben:

I.)

KÉRELMEK

Indítványozó alkotmányjogi panaszt terjeszt elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján, és kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésének alkalmazásával

- állapítsa meg elsődlegesen a Pfv.IV.20.795/2020/4. szám alatti ítéletének az alaptörvényellenességét, és
- az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg a támadott határozatot, mivel az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és Indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

Indítványozó álláspontja szerint az ítélet rendelkezései Magyarország Alaptörvénye ALAPVETÉS B) cikkének (1) bekezdésébe, IX. cikkének (1) és (2) bekezdéseibe ütköznek.

II.)

BEFOGADHATÓSÁG

Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírói eljárás feltételeinek fennállását (Abtv. 27. § (1) bekezdés és 29. §) az Indítványozónak kell igazolnia. Az alábbiakban Indítványozó igazolni kívánja az egyedi ügyben való közvetlen és aktuális érintettségét, továbbá azt, hogy a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, valamint, hogy az ítélet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn, továbbá, hogy az ítélet alaptörvény-ellenes rendelkezései alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket vetnek fel.

Indítványozó az Abtv. 31. § (2) bekezdésére figyelemmel kijelenti, hogy az ügyben alkotmányjogi panasz alapján az ítélet Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság még nem döntött.

Indítványozó kijelenti, hogy a Kúria Pfv.IV.20.795/2020/4. számú ítélete részére 2021. szeptember 7. napján került kézbesítésre.

II/1.)

Az Indítványozó érintettsége

Az alaptörvény-ellenes ítélet Indítványozó, mint alperes jogsértését állapította meg, eltiltását, sérelemdíj megfizetésére, és elégtétel adására való kötelezését tartalmazta. Amennyiben az ítéletet az Alkotmánybíróság megsemmisíti, úgy az Alaptörvénynek megfelelő, Indítványozóval szemben előterjesztett keresetet elutasító, a Fővárosi Ítéltábla által 32.Pf.21.189/2019/5. sorszámon meghozott ítélet hatályában marad. Előbbiekre figyelemmel Indítványozó közvetlenül érintett az ügyben.

II/2.)

Jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az ügyben az első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 27.P.20.035/2019/9. sorszámu ítéletében az Indítványozóval szemben előterjesztett keresetet elutasított, majd az ellenérdekű fél fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 32.Pf.21.189/2019/5. sorszámu ítéletével az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. Az ellenérdekű fél a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek folytán hozta meg a Kúria felülvizsgálati ítéletét, részben megváltoztatva azzal az elsőfokú ítéletet.

A Kúria felülvizsgálati ügyben hozott ítéletével szemben tovább jogorvoslatnak helye nincsen, így – ugyan az ügyben Indítványozónak korábban nem volt jogorvoslati kérelme, hiszen ez nem volt szükséges – a jogorvoslati lehetőségek kimerültek. Indítványozó részére az ítéletben foglalt alaptörvény-ellenes rendelkezések vitatására kizárólag a jelen alkotmányjogi panasz útján van lehetősége.

II/3.)

Ítéletet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség

Magyarország Alaptörvénye ALAPVETÉS B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország demokratikus jogállam, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához; a IX. cikk (2) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

Indítványozó határozott álláspontja szerint – a később kifejtetteknek megfelelően – a Kúria felülvizsgálati ítéletének indoklása, és az érdemben arra alapított rendelkező része sérti Magyarország Alaptörvényének fent hivatkozott szakaszait; sérti a demokratikus jogállam működéséhez elengedhetetlen, Indítványozót is megillető jogot a közügyek szabad megvitatásához, sérti Indítványozó véleménynyilvánításhoz való jogát, valamint sérti a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás jogát.

II/4.)

Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések felmerülése

Indítványozó álláspontja szerint amellet, hogy a Kúria felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenes, annak indokolása alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet.

Az Alkotmánybíróságnak számos (alábbiakban részben ismertetett) döntése elemzi a véleménynyilvánítás szabadságának kérdését közéleti szereplő személyére tett közléseket érintően, a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok és a közéleti szereplők személyiségi jogainak tükrében.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének, illetve a Fővárosi Ítéltábla megelőző ítéletének indoklása az előbbi kérdéseken túlmenően hangsúlyos, érdemi elemként veti fel a közéleti szereplő felelősségét, a vele szemben véleményének megformálása, a nyilvánossággal való közlése elvárható magatartását abban az esetben, ha a sajtóban megjelent információkra hivatkozik, közlését azokra alapozza.

Indítványozó álláspontja szerint fenti kérdésben a Kúria (érdemi döntésére kihatóan) alaptörvény-ellenes álláspontot foglalt el azzal, hogy Indítványozóval szemben követelményként fogalmazta meg, hogy a sajtóban frissen megjelent információk tényalapjáról meggyőződjön, mielőtt azokra sajtótájékoztatója során hivatkozik.

Az ilyen elvárás jelentős mértékben korlátozna a közszereplők (politikai) véleményformálását, közügyek szabad vitatásának lehetőségét.

III.)

RÉSZLETES INDOKLÁS

III/1.)

Megelőző eljárás

A)

Indítványozó 2017. október 9. napján felszólalt a Parlamentben, ahol – egyebek mellett – a következőket nyilatkozta: *„Úgy gondolom, hogy végre az MSZP-nek és a DK-nak Czeglédy ügyében színt kell vallani, miközben valóban egy újabb információ is napvilágot látott: az ügyészség vesztegetés miatt nyomozást rendelt el, tekintettel arra, hogy a Szeviép-károsultakat képviselő baloldali ügyvédet Czeglédy Csaba megzsarolta, és azt ajánlotta fel neki, hogy amennyiben Botkát nem támadja tovább, több tíz millió forintot fog kapni. Ez egy újabb fejlemény, amelyet mindenképpen tisztázni kell.”*

Indítványozó 2018. március 7-én és 2018. április 4-én sajtótájékoztatókat tartott, amelyeken a következő kijelentéseket tette: Egyre nyilvánvalóbb, hogy az április 8-i országgyűlési választáson függetlenként induló Czeglédy Csaba és bünszervezete támogatja baloldali és álfüggetlen jelöltek kampányát, köztük Kész Zoltánét is. *„Hol van az az ötven millió forint, amit Czeglédy Csaba adott át Kész Zoltánnak az időközi választási kampány finanszírozására?”* Felmerül a kérdés, hogy Kész Zoltán egyeztetett-e Gyurcsány Ferencsel, a Demokratikus Koalíció elnökével, valamint az MSZP vezetésével kampánya finanszírozásával kapcsolatban. Két egymástól független tanú állítása szerint, a jelenleg is előzetes letartóztatásban lévő Czeglédy Csaba pénzzel támogatta Kész Zoltán kampányát. *„az egyik (tanú) azt állítja, hogy a Human Operator ZRt. alkalmazásában levő diákok segítették Kész Zoltán kampányát...”*.

Indítványozó a fenti kijelentések megtételekor országgyűlési képviselő, illetve a 2018-as országgyűlési választásokon induló képviselőjelölt volt; dr. Czeglédy Csaba az adott időszakban baloldali (ellenzéki) politikai pártokhoz több módon kötődő politikai közszereplő volt, aki független jelöltként indult a 2018-as országgyűlési választásokon induló, és akivel szemben költségvetési csalás miatt büntetőeljárás volt folyamatban. A nyilatkozatok egy részében érintett Kész Zoltán a baloldali pártok támogatásával megválasztott országgyűlési képviselő volt, és szintén képviselőjelölt a 2018-as országgyűlési választásokon.

B)

Dr. Czeglédy Csaba keresetet terjesztett elő Indítványozóval szemben a Budapest Környéki Törvényszék előtt, és ebben kérte annak megállapítását, hogy Indítványozó megsértette jóhírnévhez való személyiségi jogát azzal, hogy 2018. április 4. napján valótlanul állította, hogy dr. Czeglédy Csaba 50 millió forintot adott Kész Zoltán kampányára, és hogy dr. Czeglédy Csaba érdekeltiségébe tartozó Human Operator Zrt. által foglalkoztatott diákok pedig munkájukkal segítették Kész Zoltán kampányát, továbbá valótlanul állította 2017. október 9. napján, hogy az ügyészség vesztegetés miatt nyomozást rendelt el, tekintettel arra, hogy a Szeviép-károsultakat képviselő ügyvédet dr. Czeglédy Csaba megszarolta, és azt ajánlotta fel neki, hogy amennyiben Botka Lászlót nem támadja tovább, több tízmillió forintot fog kapni. Dr. Czeglédy Csaba keresetében kérte továbbá Indítványozó eltiltását a további jogsértéstől, megfelelő elégtétel adására és sérelemdíj megfizetésére való kötelezését.

Indítványozó ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy kijelentéseit nem tényállításként, hanem véleménynyilvánításként kell értékelni; amennyiben egyes nyilatkozatai tényállításnak is minősülnének, úgy azok valóságalappal rendelkeznek, mivel az azokban hivatkozott információk a sajtóban megjelentek; dr. Czeglédy Csaba közszereplőként tűrni köteles a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlását.

C)

A Budapest Környéki Törvényszék 27.P.20.035/2019/9. sorszámú ítéletében dr. Czeglédy Csaba keresetét elutasította az alábbi indokokra hivatkozással:

Peres felek közéleti szereplőnek minősülnek és a személyükre tett közléseket a közéleti szereplés sajátosságaihoz igazodóan kell értékelni, a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.

Indítványozó sérelmezett kijelentéseit megelőzően a sajtó olyan információkat közölt, amelyek szerint Kész Zoltán képviselőjelölti kampányának egyik koordinátora korábban dr. Czeglédy Csaba volt, aki 50 millió forint átadásával is segítette a felperes kampányát; valamint a sajtó kiemelten foglalkozott [REDACTED] nyilatkozataival, amely szerint őt [REDACTED] felperesen keresztül megkísérelte megvesztegetni. A sajtóban megjelent az a hír is, hogy az ügyben feljelentésre került sor, és az ügyészség vizsgálódik ez ügyben.

A választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. A választási kampány olyan szituáció, amelyben a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek, minél szabadabb vitája melletti érvek, és ahol leginkább helye van a politikai programokról és a jelöltek alkalmasságáról való vélemények akár túlzó, felfokozott megfogalmazásának. Ilyenkor a tényállításokra vonatkozó, a jogszerűtlenség megállapíthatósága tekintetében bizonyíthatósági teszt alkalmazására kifejezetten szűk körben van csak lehetőség, vagyis a tényállítás alkotmányjogi fogalmát megszólítóan kell értelmezni, a mérlegelést a választási kampány felfokozott helyzetét és az ügy összes körülményét figyelembe véve, valamint arra tekintettel kell elvégezni, hogy a jelöltek egymás programját és alkalmasságát minél szabadabban kritizálhassák. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi jelentést hordoz a kampányüzenetek címzettjei, a választópolgárok számára. Ennek az értékelésnek a szemléletét az határozza meg, hogy a közügyek jelentős vitája során a vita érintettjei a politikai történéseket a maguk összefüggéseiben értelmező polgárok, akik tisztában vannak a belpolitikai véleménynyilvánítások, különösképpen a kampányolás figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel. A választási kampányokban az egyes kijelentések megítélése tekintetében a tényállítások és a (politikai) véleménynyilvánítások közötti határok kitolódhatnak.

A sérelmezett közlések a benne foglalt, tényszerűnek tűnő állítások ellenére összességében olyan politikai véleménynek minősülnek, amely az országgyűlési választáson induló egyes személyekkel kapcsolatban tartalmaz politikai véleményt. Indítványozó a sajtóban megjelent cikkeket nem torzította el, nem hamisította meg, nem tüntette fel hamis színben, a jelentős közérdeklődésre számot tartó ügyben álláspontját fejtette ki, véleménye nem volt indokolatlanul bántó, sértő, lealázó.

D)

Dr. Czegléd Csaba fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.189/2019/5. sorszámú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét alábbi indokokra figyelemmel helyben hagyta:

Indítványozó parlamenti felszólalásában tett közléseinek előzménye nemcsak a büntetőeljárás, hanem [REDACTED] nyilatkozata nyomán tett feljelentéssel, a feljelentés kiegészítésével kapcsolatos sajtóhírek voltak, felszólalásában Indítványozó nem az ügyészség eljárásáról szerzett saját információiról számolt be, hanem a sajtóhírek tartalmára utalt napvilágot látott információként. Dr. Czegléd Csaba ugyanakkor helyesen hivatkozott arra, hogy a károsultakat képviselő ügyvéd részére tett ajánlat, illetve az emiatti eljárás kellően konkrét, bizonyítható, illetve cáfolható közlés tényállításként minősült, nem pedig politikai véleménynek.

A kifogásolt sajtótájékoztató előzménye szintén nem elsődlegesen a dr. Czegléd Csaba ellen indult büntetőeljárás, hanem azok a sajtóinformációk, mely szerint ő segítette, finanszírozta a veszprémi független jelölt kampányát. Az a véleményalkotás körébe tartozik, hogy Indítványozó kapcsolatot teremtett a finanszírozás és a büntetőeljárás elkövetési értéke között, az azonban, hogy a dr. Czegléd Csaba adott-e pénzt a veszprémi jelöltnek, illetve cége által foglalkoztatott diákok részt vettek-e a kampányban, már bizonyítható és cáfolható közlés, formájában és tartalmában tényállítás.

Ugyanakkor azonban abból, hogy a kifogásolt közlések tényállítások voltak és valóságuk nem nyert bizonyítást a perben, nem következett, hogy a személyiségi jogi igény alapos.

A valótlan tényállítások önmagukban kétségtelenül nem állnak alkotmányos védelem alatt, ugyanakkor a közügyekkel összefüggő véleménynyilvánítás szabadsága a közéleti szereplők személyiségi jogai védelme érdekében csak a feltétlen szükséges

mértékben, arányos módon korlátozható. A közügyekkel összefüggően az utóbb hamisnak bizonyult tényállítások esetén attól függően merül fel a közlő felelősségének hiánya, hogy tudta-e, hogy a közlés valótlan, illetve elmulasztotta-e a foglalkozása körében elvárható körültekintést.

A parlamenti felszólalás a közügyekre vonatkozó véleménynyilvánítás egyik legfontosabb terepe, ezért a közéleti vita szabadságának érvényesülése érdekében a legtágabb az érintetteknek, különösen a közéleti szereplők türeli kötelezettsége. A választási kampányban a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek minél szabadabb vitája melletti érvek.

A politikusnak alapvetően nincs olyan kötelezettsége, hogy a sajtó által nyilvánosságra hozott információkat ellenőrizze, azokat elfogultság nélkül mutassa be. A hallgatóság különösen a kampányidőszakban a sajtóhírekben megjelent információkra adott politikusi megnyilvánulásokat is ennek megfelelően értelmezi, és értékeli. Közömbös Indítványozó felelőssége szempontjából, hogy az újságcikkek miatt helyreigazítást rendeltek el, illetve dr. Czegléd Csabával szemben tett

feljelentést elutasították, mivel a nyilatkozatok időpontjában sem a helyreigazítás nem volt ismert, sem a feljelentés elutasítása. Nem lehet arra következtetést levonni, hogy az Indítványozó tudott a megszólalásainak alapját képező információk valótlanúságáról, vagy az adott helyzetben, mint politikustól ez elvárható lett volna, mivel az állítások nyilvánvalóan alaptalanok, kétségbe vonhatóak lettek volna.

Dr. Czeglédy Csaba számára adott volt, hogy igényelje, hogy a sajtóban megjelent feljelentés alapján indult eljárás számára kedvező befejezéséről is tájékoztatást adjanak a sajtószervek. Dr. Czeglédy Csaba reagálási lehetősége előzetes letartóztatására tekintettel korlátozott volt, azonban az nem volt kizárt, figyelemmel arra is, hogy a politikust, országgyűlési képviselőt is érintő támadásra támogatói, politikus társai is nyilatkozhattak. Dr. Czeglédy Csaba előzetes letartóztatása nem szünteti meg a parlamenti felszólalás, illetve a kampány alatt tett nyilatkozattal szemben a fokozottabb tűrési kötelezettségét alátámasztó érvek alkalmazhatóságát.

E)

Dr. Czeglédy Csaba felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria Pfv.IV.20.795/2020/4. sorszámú ítéletében a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és megállapította, hogy Indítványozó azzal, hogy a 2018. április 4-én tartott sajtótájékoztatóján valótlanul állította, hogy dr. Czeglédy Csaba 50 millió forintot adott Kész Zoltán kampányára, illetve dr. Czeglédy Csaba érdekeltségébe tartozó Human Operator Zrt. által foglalkoztatott diákok munkájukkal segítették Kész Zoltán kampányát, valamint 2017. október 9-én a parlamenti felszólalásában annak valótlan állításával, hogy az ügyészség nyomozást rendelt el, mert Czeglédy Csaba megsarolta a Szeviép-károsultakat képviselő ügyvédet, és felajánlotta, hogy több tízmillió forintot fog kapni, ha nem támadja Botka Lászlót, megsértette dr. Czeglédy Csaba a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. A Kúria Indítványozót a további jogsértéstől eltiltotta, és kötelezte sérelemdíj megfizetésére, valamint arra, hogy az MTI útján OS közlemény formájában tegye közzé az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését.

A Kúria ítéletét az alábbiak szerint indokolta:

A veszprémi választókerületben dr. Czeglédy Csaba nem volt képviselőjelölt, személyéről Indítványozó valótlan tényállításokat fogalmazott meg (50 millió forintot adott a veszprémi jelölt kampányára, az érdekeltségébe tartozó cég diákmunkásai kampánytevékenységet végeztek). A Kúria megítélése szerint jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a kijelentések egy szervezett sajtótájékoztatón hangzottak el, ami egyben azt is jelenti, hogy az alperesnek lehetősége volt az eseményre felkészülni, illetve kellő gondossággal eljárva a kijelentések tényalapjáról meggyőződni. A tényállítások akkor értékelhetők a választási kampány részeként a szabad véleménynyilvánítás keretein belül, ha a megfogalmazásoknak legalább „vékony ténybeli alapja van”. Indítványozó ilyen ténybeli alapot a két kijelentés tekintetében igazolni nem tudott. Dr. Czeglédy Csaba alappal hivatkozott arra, hogy a kérdéses állításokat megfogalmazó sajtószerveket utóbb helyreigazításra kötelezték.

A választási kampány szabad folyását védő gyakorlat nem jelenti azt, hogy a jelöltek bármilyen valótlan információt, állítást terjeszthetnek egymásról, vagy az igazságot elferdítő állításokkal, féligazságokkal a választókat szabad megtéveszthetik. A két kijelentés nem dr. Czeglédy Csaba politikai nézeteire, alkalmasságára vonatkozott, hanem arra, hogy miközben dr. Czeglédy Csabával szemben a költségvetés terhére elkövetett bűncselekmény miatt büntetőeljárás folyik, korábban jelentős összeget adott a veszprémi képviselőjelölt kampányára, illetve a hozzá köthető vállalkozáson keresztül diákmunkásokat biztosított politikai kampány folytatásához.

A Kúria megítélése szerint a sajtótájékoztatón elhangzott két valótlan és sértő kijelentés tárgy súlyánál fogva is alkalmas dr. Czeglédy Csaba jóhírnevének megsértésére, Indítványozó ezek megtételénél nem tanúsította a tőle elvárható gondosságot. Még választási kampány esetében sem támogatható az a gyakorlat, hogy ellenőrizetlen sajtóértesülésekre, meg nem nevezett tanúkra hivatkozással tényként közöljenek valótlan állításokat.

Figyelembe kellett venni azt is, hogy az adott esetben a felperes számára nem volt biztosított a konkrét reagálás lehetősége, mert előzetes letartóztatásban volt.

Indítványozó 2017. október 9-ei parlamenti felszólalása tekintetében a Kúria megállapította, hogy az adott időszakban még nem volt választási kampány, így az arra vonatkozó speciális mérlegelési szempontok nem érvényesülnek. Kétségtelen, hogy a parlament a közügyekre vonatkozó véleménynyilvánítás kitüntetett terepe és az alperes felszólalása közügyben történt. Nem lehet ugyanakkor eltekinteni attól, hogy az alperes jogász végzettségű személy, aki korábban ügyészként is tevékenykedett, így ehhez képest az elvárhatóság mércéje az ő esetében magasabb, hiszen pontosan tisztában kellett lennie azzal, hogy a feljelentés kiegészítésének elrendelése és a nyomozás elrendelése között jelentős különbség van. A Kúria nem értett egyet a másodfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a valós tény (feljelentés kiegészítésének elrendelése), valamint az állított tény (nyomozás elrendelése) között csupán a felperes megítélése szempontjából lényegtelen különbség lenne.

III/2.)

Ítélet alaptörvény-ellenessége, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege

Magyarország Alaptörvénye ALAPVETÉS B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország demokratikus jogállam, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához; a IX. cikk (2) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

Indítványozó álláspontja szerint a Kúria felülvizsgálati döntésében is értékelt nyilatkozatainak megtétele során politikusként a véleménynyilvánításnak, a közügyek szabad megvitatásának az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései szerinti jogát gyakorolta, a sajtó által a demokratikus

közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás jogával összefüggésben közzétett információk alapján, és mindezen Alaptörvény által biztosított jogok érvényesülését a Kúria felülvizsgálati döntése sértette azzal, hogy Indítványozó magatartását dr. Czeglédy Csaba személyiségi jogait értőnek nyilvánította.

Indítványozó álláspontja szerint az adott ügyben nem a tényállítás/véleménynyilvánítás elhatárolásnak van alapvető jelentősége, figyelemmel a 3240/2019.(X.17.) AB határozat megállapítására is, amely szerint a választási kampányokban az egyes kijelentések megítélése tekintetében a tényállítások és a (politikai) véleménynyilvánítások közötti határok kitolódhatnak.

A valótlan tényállítások önmagukban kétségtelenül nem állnak alkotmányos védelem alatt, ugyanakkor a Ptk. 2:44. §-a alapján a 7/2014. (III. 7.) AB határozat, a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat is kiemeli, hogy a közügekkel összefüggő véleménynyilvánítás szabadsága a közéleti szereplők személyiségi jogai védelme érdekében csak a feltétlen szükséges mértékben, arányos módon korlátozható. Amennyiben a közlések a közügek nyilvános vitatására vonatkoznak, úgy ebben az esetben a szabad vélemény-nyilvánításhoz való jog kerül előtérbe, az egyének személyiségi jogához képest.

A hivatkozott AB határozatok alapján közügekkel összefüggően az utóbb hamisnak bizonyult tényállítások esetén attól függően merül fel a közlő felelősségének hiánya, hogy tudta-e, hogy a közlés valótlan, illetve elmulasztotta-e a foglalkozása körében elvárható körültekintést.

A hivatkozott AB határozatokban is kifejtettek szerint a közügek megvitatásának lényegi részét jelentik a közügek alakítóinak tevékenységét, nézeteit, hitelességét érintő megnyilvánulások. A társadalmi-, politikai viták magját az képezi, hogy a közélet szereplői, a közvitában résztvevők egymás elképzeléseit, politikai teljesítményét, ezzel összefüggésben egymás személyiségét is bírálják. A közügekkel összefüggésben közszereplő politikusokra vonatkozó értékítéletet kifejező vélemény-nyilvánítás főszabálya szerint polgári jogi felelősségre vonás alapjául nem szolgálhat. Az emberi méltóságból fakadó személyiségvédelem a közéleti szereplők esetében is korlátozhatja a véleménynyilvánítás szabadságát, a polgári jogi felelősségre vonás indokolt lehet abban az esetben, amikor a megfogalmazott vélemény az érintett személy emberi státuszának teljes, nyilvánvaló és súlyosan becsmérő tagadásaként jelenik meg a Ptk. 2:42. §-ába ütköző módon, emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.

Az Alkotmánybíróság a 3240/2019.(X.17.) AB határozatában is leszögezi, hogy választási kampányban a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. A választási kampányt az Alkotmánybíróság következetesen olyan szituációnak tekinti, amelyben a lehető legerősebben jönnek számításba a közügek, minél szabadabb vitája melletti érvek, és ahol leginkább helye van a vélemények akár túlzó, felfokozott megfogalmazásának.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint választási kampány során a tényállítás fogalmát megszorítóan kell értelmezni, az értékelés nem történhet csupán megragadva a kijelentést a „direkt” tartalmánál, hanem a mérlegelést a választási kampány felfokozott helyzetét és az ügy összes körülményét figyelembe véve, valamint arra tekintettel kell elvégezni, hogy a jelöltek egymás alkalmasságát minél szabadabban kritizálhassák (5/2015.(II.25.) AB határozat és 31/2014.(X.9.) AB határozat).

Indítványozó hivatkozik arra, hogy nyilatkozataival érintett ügyeket nem ő hozta a közvélemény tudomására, hanem az ezekkel kapcsolatos információk a nyilatkozatok megtételét megelőzően a sajtóban (mértékadó sajtóorgánokban) nyilvánosságot láttak, azokat az újságírók aláírták, több oldaltól is megközelítették, az ezekkel kapcsolatos véleményeket és ellenvéleményeket a közvélemény megismerte.

Nem volt olyan körülmény, amely alapján Indítványozónak feltételeznie kellett volna, hogy a sajtó által közreadott információk alaptalanok. A sajtóinformációk nem voltak nyilvánvalóan alaptalanok, vagy egyértelműen kétségbe vonhatóak, inkább tekinthetőek aláírtaknak, figyelemmel arra is, hogy a nyilatkozataikban hivatkozott tanút a sajtó munkatársai valós, létező személyként mutatták be, és tudott, hogy a sajtó részére információt adó személyek gyakran nem kívánják felfedni kilétüket, a sajtószerző sem köteles az informátor személyét megadni. Nem volt olyan körülmény, amely miatt nyilatkozatok alapját képező, a sajtóban megjelent információk esetleges valótlanosságát kellő körültekintéssel feltételeznie kellett volna, így ezért sem volt ok kételkedni a sajtóban megjelent információkban. A nyilatkozatok megtételéig az érintett ügyekben nem születtek helyreigazítási határozatok.

Indítványozó álláspontja szerint a sajtóhírek ellenőrzése nem kötelezettsége a közéleti szereplőknek, azok igazságtartalmáról, valóságalapjáról a politikusoknak (akár jogász végzettséggel) nem áll módjukban meggyőződni. Ehhez olyan – vizsgálati, akár nyomozati – tevékenységet kellene volna végezni, amelyre jogosultságuk nincsen.

Indítványozó álláspontja szerint egy aktuálisan felmerülő, különösen politikusokat érintő ügyel, „botrányal” kapcsolatos haladéktalan nyilatkozatnak a közügyek megvitatásának legnagyobb szabadsága körébe kell tartoznia. A közéleti szereplők, politikusok nem lehetnek elzárva attól, hogy a felmerülő, a közvéleményt foglalkoztató hírekkel, információkkal az adott időben foglalkozzanak, álláspontjukat aktuálisan közöljék ezekkel kapcsolatosan, és a közvélemény előtt akár számon kérjék egymást ezekkel kapcsolatosan. Nem lehetséges az ilyen nyilatkozattal megvárni egy sajtó-helyreigazítási vagy egy büntetőeljárás befejezését, a sajtóban megjelent információ valóság tartalmának vizsgálatát, ellenőrzését.

Indítványozó álláspontja szerint a politikusokként nincsen olyan kötelezettsége, hogy a sajtó által nyilvánosságra hozott információkat elfogultság nélkül mutassák be. A politika természetéből fakadó nyilvánvalóság az, hogy a megjelent információkat a politikusok saját politikai céljaikra használják fel.

IV.

VÉGREHAJTÁS FELFÜGGESZTÉSE IRÁNTI KÉRELEM

Indítványozó tájékoztatja a Tisztelt Törvényszéket és az Alkotmánybíróságot arról, hogy Kúria ítéletében meghatározott pénzfizetési kötelezettséget (eljárási költségre is kiterjedően) maradéktalanul teljesítette dr. Czeglédy Csaba részére.

Indítványozó kéri ugyanakkor a Tisztelt Budapest Környéki Törvényszék, hogy az Abtv. 53. § (4) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 426. § (1) bekezdése alapján a Kúria ítéletének végrehajthatóságát – az elégtétel adása (az MTI útján OS közlemény formájában való közzététel) tekintetében – függessze fel!

Indítványozó a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem indoklásaként előadja, hogy az ítélet elégtétel adására kötelező részének végrehajtását követően az eredeti állapot nem állítható helyre, a közzétételt már nem lehet semmissé tenni. Ez esetben az alkotmányjogi panasz megalapozottsága, az indítványnak megfelelő döntés (felülvizsgálati ítélet megsemmisítése) esetén is már helyrehozhatatlanul sérülne Indítványozó Alaptörvényben biztosított joga.

V.

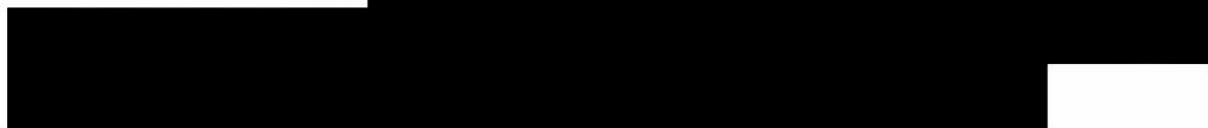
ZÁRÓ RÉSZ

Indítványozó adatai:

Indítványozó jogi képviselőjének adatai:

Dr. Balázs Gábor ügyvé

Indítványozó az Abtv. 53. § (2) bekezdésére figyelemmel a jelen alkotmányjogi panasz iránti indítványt az ügyben első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszékhez nyújtja be.

A Tisztelt Alkotmánybíróság kizárólagos hatáskörét és illetékességét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapozza meg.

Az Alkotmánybíróság eljárása az Abtv. 54. § (1) bekezdése értelmében illetékmentes.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel indítványozó előadja, hogy a jelen alkotmányjogi panaszban foglalt személyes adatok nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Mellékletek:

1. szám alatt ügyvédi meghatalmazás
2. szám alatt Kúria Pfv.IV.20.795/2020/4. szám ítélete
3. szám alatt Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.189/2019/5. számú ítélete
4. szám alatt Budapest Környéki Törvényszék 27.P.20.035/2019/9. számú ítélete

Budapest, 2021. október 6.

Tisztelettel:

Indítványozó

